

ضرورت تجهیز به ابزارهای مدرن و فن مناظره برای تبیین واقعه غدیر

در راستای تبیین واقعه غدیر، باید مجهز شدن به سایر زبان‌ها و ابزارهای مدرن و فن مناظره را مورد توجه قرار دهیم که خوب است کسانی با تسلط بر این فن به فضای مجازی وارد شوند و با مناظره اینترنتی به صورت آنلاین، مکتب غدیر را برای مخاطبان تبیین و تحلیل کنند.

در راستای تبیین واقعه غدیر، باید مجهز شدن به سایر زبان‌ها و ابزارهای مدرن و فن مناظره را مورد توجه قرار دهیم که خوب است کسانی با تسلط بر این فن به فضای مجازی وارد شوند و با مناظره اینترنتی به صورت آنلاین، مکتب غدیر را برای مخاطبان تبیین و تحلیل کنند.

حجت‌الاسلام و المسلمین محمد دشتی، عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، در تحلیل خود از مسئله پژوهش در زمینه واقعه تاریخی غدیر، بیان کرد: غدیرپژوهی به لحاظ اهمیت این مسئله و پیامدهای بسیار عظیمی که در ابعاد مختلف جامعه دارد، پیوسته از جمله موضوعات درجه یک فکری جهان اسلام بوده است.

دشتی افزود: در واقع غدیرپژوهی همواره به عنوان یک ضرورت مطرح بوده و موضوعی بوده است که جامعه اسلامی حول همین محور به دو شاخه بزرگ فکری و مذهبی به نام تشیع و تسنن تقسیم شده و مبنای تقسیم جامعه اسلامی به دو قشر عظیم و پیروان دو مذهب، همین مسئله است. پس این مسئله بنا بر اهمیت آن مطرح و پیوسته مورد توجه بوده است و همچنان نیز به عنوان مسئله درجه یک فکری مذهبی درون دینی اسلامی محسوب می‌شود و البته از این جهت که از مباحث اعتقادی است که طبعاً تقلید نیز در آن جای ندارد، هر کسی باید این موضوع را به صورت علمی و استدلالی بپذیرد و باور کند.

این پژوهشگر تاریخ اهل بیت(ع) و تشیع با اشاره به این که اخیراً غدیرپژوهی قدری گسترش پیدا کرده و در میان مستشرقان نیز این مسئله به یک موضوع پژوهشی تبدیل شده، عنوان کرد: البته ممکن است غربیان با اغراض متفاوتی به این مسئله بپردازند. شاید برخی از این پژوهش‌ها توسط دولت‌ها سامان‌دهی شوند و اهدافی سیاسی را دنبال کنند، ولی در مجموع، غدیرپژوهی مورد توجه مستشرقان و خاورشناسان نیز قرار گرفته و در تحقیقاتی که انجام داده‌اند، غالباً این مسئله را می‌پذیرند و چاره‌ای هم ندارند، چرا که منابع به قدری غنی و روشن است که هیچ پژوهشگر منصفی نمی‌تواند منکر حقیقت غدیر شود.

دشتی در خصوص مواضع مستشرقان در قبال واقعه غدیر گفت: غربی‌ها در مطالعات خود درباره غدیر مواضع یکسانی ندارند، ولی دست کم می‌توانیم بگوییم که کسانی هستند که این مطلب را به صورت واقعیتی تاریخی که در تاریخ صدر اسلام صورت گرفته، پذیرفته‌اند. اما مسئله غدیر نزد پاره‌ای از محققان، به خصوص در میان مسیحیان عرب، برجسته‌تر است؛ یعنی پژوهشگران مسیحی عرب که پژوهشگران بی‌طرفی هستند، عموماً وقتی که در این زمینه وارد می‌شوند، با صراحت بیشتری به این مسئله اذعان می‌کنند که امام علی(ع) در روز 18 ذیحجه یعنی روز غدیر، از سوی پیامبر بزرگوار اسلام(ص) به عنوان خلیفه و جانشین تعیین شده است.

وی در ارزیابی‌اش از روی آوردن مستشرقان به پژوهش در غدیر، این پدیده را در مجموع مثبت دانست و اظهار کرد: بعضی از پژوهش‌های مستشرقان از زاویه و بعدی جامعه‌شناختی و با اهداف سیاسی برای شناخت جامعه و مردم ایران انجام می‌شود تا ببینند که مردم ایران اساساً به چه چیزی باور دارند و اعتقاد مردم در این زمینه چیست و چه پایه‌ای دارد. شاید این گروه اگر بتوانند و در توان خود ببینند و زمینه و فرصتی پیدا کنند، بی‌میل نباشند که اساساً این اعتقاد را از مردم ایران بگیرند، چرا که این باور و عقیده نقطه قوتی برای شیعه و نقطه وحدت و انسجام سیاسی بین حاکم و مردم و مسئله‌ای مهم و استراتژیک است که قدرت کاربزماتیک ولی فقیه را در پی دارد که به عنوان جانشین ائمه(ع) و حجت خدا در روی زمین به انجام وظیفه سیاسی که رهبری جامعه باشد، می‌پردازد.

این پژوهشگر تاریخ ایران و اسلام ادامه داد: بنابراین طبعاً شاید کسانی بی‌میل نباشند که در پشت ماجرای غدیرپژوهی، اگر توانی داشته باشند و اگر زمینه را به شکلی فراهم ببینند که برای آن‌ها آبروریزی‌ای در پی نداشته باشد، به این مسئله تهاجم کنند، اما خوشبختانه به قدری پشتوانه این موضوع مستحکم و قوی است که اگر اغراض این چنینی نیز در کار باشد، به مقصود نخواهند رسید و جز بی‌آبرویی برای آنان نتیجه دیگری نخواهد داشت، چرا که این تحقیقات به دست سایر پژوهشگران و به دست مردمان جویای حقیقت خواهد رسید و می‌توان گفت که غدیرپژوهی با هر انگیزه سیاسی یا اعتقادی انجام شود، عملاً به نفع فرهنگ اهل بیت(ع) تمام می‌شود.

دشتی در خصوص پژوهش‌هایی که صرفاً با اهداف فرهنگی صورت می‌گیرد، بیان کرد: پژوهش‌هایی که عموماً در پی کشف حقیقت هستند، بیشتر از جانب شیعیان انجام می‌گیرد و در خارج از دایره شیعیان هم به صورت موردی و انفرادی انجام می‌شود و در میان

اهل سنت دیده نمی‌شود که به شکل گروهی و در راستای يك سیاست کلی بخواهند به غدیرپژوهی بپردازند، جز این که افرادی کنجکاو و حقیقت‌جو، که البته کم هم نیستند، به صورت انفرادی به این پژوهش روی آورند، اما وقتی که فردی و یا جمعی از این افراد هدایت می‌شوند و حقیقت غدیر را می‌پذیرند، پژوهش‌های آنان به عنوان شیعیانی که تازه به شیعه گرایش پیدا کرده‌اند، ادامه پیدا خواهد کرد.

مدرس جامعةالمصطفی(ص) با اشاره به رشد گرایش به غدیر گفت: در این زمینه اخبار زیادی از گرایش جوانان و طالبان حقیقت در میان مسلمانان در همه نقاط بلاد اسلامی، چه در کشورهای عربی و چه در کشورهای دیگر داریم و این‌ها همه حکایت از گسترش روحیه غدیرپذیری در میان نسل جوان و دانشمند و باسواد جامعه اسلامی غیر شیعه دارد.

وی درباره وظیفه شیعیان در فرایند غدیرپژوهی عنوان کرد: آنچه بایسته است که از سوی شیعیان در این حوزه انجام شود، تلاش برای بررسی ابعاد مختلف این مسئله و زوایای گوناگون این موضوع و پیامدهای آن در کل جامعه است. ما باید با بازکاوی بیش از پیش غدیر، حق آن را ادا کنیم و آثار و ابعاد مختلف این حقیقت مهم و نقطه عطف تاریخ اسلام را به تصویر کشیده و اهمیت و خطیر بودن آن را به نسل‌های بعد منتقل کنیم.

دشتی با تأکید بر ضرورت مجهز شدن به ابزار پژوهش و تبلیغ و ترویج گفت: ما باید به ابزار پژوهشی مجهز باشیم و در همین راستا تسلط بر زبان‌های گوناگون، به خصوص عربی و حتی انگلیسی و فرانسوی ضروری است. این امر از جهتی دیگر نیز ضروری می‌نماید، چه گستره مخاطبان غدیر امروزه بسیار توسعه پیدا کرده است و دیگر منحصر به جهان اسلام نیست و مجهز شدن به سایر زبان‌ها کمک می‌کند که در جریان ادله و تحلیل‌های آن‌ها در حول و حوش مسئله غدیر قرار بگیریم و به گونه دقیق‌تر و بروزتری به نشر و ترویج این آموزه بپردازیم.

عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) تجهیز به ابزارهای مدرن را برای نشر فرهنگ غدیر ضروری دانست و بیان کرد: نکته دیگری که در همین راستا می‌تواند مورد توجه قرار گیرد، فن مناظره است که به نظر من باید افرادی خبره را در این زمینه داشته باشیم که با تسلط بر این فن به فضای مجازی وارد شوند و با مناظره اینترنتی به صورت آنلاین، مکتب غدیر را برای مخاطبان تبیین و تحلیل کنند.

دشتی در خصوص میزان اهتمام به مسئله غدیر در داخل کشور خاطرنشان کرد: به نظر من متأسفانه ما حق این مسئله را ادا نکرده‌ایم، چه از نظر علمی و دانشگاهی و چه از جهت گستره جغرافیایی و فرهنگی کشور. البته شاید ملاحظات با توجه به حفظ انسجام و وحدت ملی و امثال این‌ها در کار بوده و هست، اما به نظر نمی‌رسد که بحث علمی منافاتی با انسجام ملی داشته باشد. اگر ما این مباحث را در جوامع اهل تسنن، به صورت برادرانه و علمی مطرح کنیم و به يك معنا توسعه دهیم و در واقع به عنوان يك حقیقت علمی که باید مورد بررسی قرار گیرد، طرح کنیم، این بحث آثار و برکات فراوانی خواهد داشت.

مدرس جامعةالمصطفی(ص) با بیان این که نبود کرسی‌های علمی و پژوهشی در باب غدیر، آثار منفی زیادی دارد، اظهار کرد: این امر باعث می‌شود ذهنیت منفی‌ای که در میان اهل سنت نسبت به شیعه وجود دارد، همچنان ادامه پیدا کند و باقی بماند، در حالی که توسعه کرسی‌های غدیرپژوهی در دانشگاه‌های سراسر جغرافیای سیاسی کشور و بحث برادرانه و عالمانه در این زمینه همچنان که گفته شد، می‌تواند منشأ برکات فراوانی شود.

وی با اشاره به اقدامات انتحاری و خسارات جبران‌ناپذیر حاصل از جهل و نادانی افزود: بحمدلله دانشگاه تربیون خوبی است که به جهت وجهه علمی آن، حساسیت برانگیز نیست و طرح این مسائل در فضای علمی و بی‌طرفانه دانشگاه، در مناطق مختلف کشور می‌تواند از آسیب‌ها و خسارت‌های جبران‌ناپذیری نظیر اقدامات انتحاری که هیچ راه علاجی جز راه علمی ندارد، بکاهد. در واقع حل این معضلات که بعضاً با تحریک بیگانگان صورت می‌گیرد، جز از راه تغییر نگرش‌ها نسبت به این مسئله میسر نیست.